

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی

رضا فرح بخش^{۱*}، رضا نیک بخش^۲

^۱کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران

^۲دانشیار، گروه تربیت بدنی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران

چکیده

هدف کلی پژوهش حاضر بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی بود. روش تحقیق حاضر در حیطه تحقیق‌های کاربردی و ابزارسازی بود. جامعه آماری این تحقیق هواداران تیم‌های استقلال و پرسپولیس که در ۲ هفته ابتدایی بیگ رد سال ۹۸ در ورزشگاه آزادی حضور یافته بودند تشکیل داد. به منظور تعیین حجم نمونه لازم و مطلوب برای تعیین تاثیر متغیرهای مستقل و میانجی بر متغیر وابسته از نرم‌افزار جی پاور نسخه ۳/۱ استفاده شد (فال و همکاران، ۲۰۰۹). نتایج حاصل از تحلیل قدرت نشان داد که نمونه آماری این تحقیق با در نظر گرفتن ضریب تاثیر ۰/۰۶ طبق قرارداد ضریب تاثیر کوهن (۱۹۹۰) با اندازه کوچک و خطای آلفای ۰/۰۵ و توان ۰/۹۵ به منظور رسیدن به سطح توان دقیق ۰/۹۵، تعداد نمونه آماری لازم ۴۲۹ نفر است. نمونه آماری با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شد. در این تحقیق از پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی (کیم و همکاران، ۲۰۱۵) استفاده شد. نتایج نشان داد که شاخص‌های برازش مدل از میزان مطلوبی برخوردار است و پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی ابزاری مطلوب می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: ویژگی‌های روان‌سنجی، پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده، رویدادهای ورزشی

۱- مقدمه

هر سال رویدادهای ورزشی مختلفی در بخش های مختلف جهان در حال برگزاری است و به دلیل ماهیت جذاب ورزش و علاقمندی مردم به تماشای این رویدادها، توجه رسانه ها، سیاست مداران، حامیان مالی، مدیران شهری و سایر ذی نفعان ملی و بین المللی را به خود جذب کرده است. از طرفی، این رویدادها به عنوان ابزاری برای جلب توجه ملت های مختلف جهان به موقعیت جغرافیایی خاص کشور یا شهر میزبان برای میزبانی احتمالی این رویدادهای ورزشی تبدیل شده است (یوسفی و همکاران، ۱۳۹۵).

شاید در حوزه دیپلماسی ورزشی، تصمیمی مهم تر از میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی وجود ندارد. میزبانی این رویدادها بایستی با بررسی تاثیرات بالقوه آنها صورت گیرد (باریوس^۱ و همکاران، ۲۰۱۶). رویدادها در اشکال مختلف وجود دارند. هم چنین آنها ممکن است از لحاظ بزرگی، ارزش، تاثیرات بر جامعه میزبان و دلایل میزبانی متفاوت باشند اما همواره یک وجه ثابت در مورد رویدادها وجود دارد و آن هم محدود بودن زمان آنها است، علاوه بر آن می توان گفت که هر چقدر دامنه یک رویداد وسیع تر باشد یا به عبارتی رویداد بزرگتر باشد (تعداد افراد بیشتری را چه بصورت شرکت کننده یا تماشاگر پوشش دهد) میزان تاثیرات بر جامعه میزبان بیشتر خواهد بود (اوتوانگر^۲، ۲۰۰۷). رویدادهای بزرگ، به دلیل اندازه و برجسته بودنشان، باعث ایجاد استانداردهای عالی در گردشگری، پوشش رسانه ای، پرستیژ و تاثیرات اقتصادی بر ساختار و سازماندهی کشور میزبان، می شود. بنابراین، این رویدادها، رویدادهای بزرگ و باپرستیژ و جذاب جهت میزبانی برای کشورها هستند، تا از این طریق میزان جذابیت و درآمدهای حاصل از میزبانی نه تنها در کوتاه مدت بلکه در دوره های زمانی میان مدت و بلند مدت نیز افزایش یابد (ویتو^۳، ۲۰۱۶). رویدادهای ورزشی بزرگ بین المللی، به مسابقاتی مانند بازی های المپیک، جام جهانی فوتبال، بازی های آسیایی، یونیورسیادها، دانشجویی، المپیک نظامیان و ... اطلاق می شود که در آن ورزشکاران حرفه ای و نخبه ورزشی کشورهای مختلف به رقابت با یکدیگر می پردازند (دولس^۴ و همکاران، ۲۰۰۸). ویژگی های اصلی رویدادهای بزرگ ورزشی توانایی آن برای جذب مخاطبان در سراسر جهان و تاثیر بالقوه آن بر میزبان است. به عنوان یک نتیجه، کشور میزبان می تواند تصویر فرهنگ و سازمان اجتماعی خود را علاوه بر قدرت سیاسی و اقتصادی خود ارائه دهد. یک رقابت معمولی چنین ویژگی را تضمین نمی کند و پیشنهاد میزبانی موفق نشان دهنده یک دهه تلاش بین المللی است (سابویا^۵ و همکاران، ۲۰۱۴).

از طرفی، به دلیل تعداد انگشت شمار رویدادهای بزرگ ورزشی (مانند بازی های المپیک، جام جهانی، بازی های قاره ای و غیره) رقابت بسیار سختی بین کشورهای کاندید برای پیروزی و کسب میزبانی این رویدادها وجود دارد. علاوه بر این، میزبانی این رویدادها دیگر محدود به کشورهای توسعه یافت نیست و این رقابت در بین کشورهای در حال توسعه نیز وجود دارد. برای مثال، درخواست میزبانی آذربایجان و ترکیه برای میزبانی بازی های المپیک و گرفتن میزبانی جام جهانی فوتبال در سال ۲۰۲۲ توسط قطر، نمونه ای از این موارد است (یوسفی و همکاران، ۱۳۹۵). از این رو، معیارهای اساسی برای یک درخواست میزبانی موفق را می توان شامل عوامل سیاسی، اقتصادی، رسانه، زیرساخت ها، امور فنی، فرهنگی اجتماعی، بازاریابی روابط، برند شایسته درخواست میزبانی، تعهد، تضمین ارزش های افزوده، میراث، تجربه درخواست میزبانی، ترکیب کمیته درخواست دهنده، محیط تجارت و محیط رقابت بیان کرد (وستربیک^۶ و همکاران، ۲۰۰۲). در حالی که دیایی^۷ و همکاران (۲۰۱۱) اذعان داشتند که حمایت دولت، زیر ساخت های عمومی، سالن های

1. Barrios
2. Ottevanger
3. Vito
4. Dolles
5. Saboya
6. Westerbeek
7. Deaye

مسابقات، دهکده بازی ها، وضعیت زیست محیطی، اسکان، حمل و نقل، کلیت پروژه، تجربه برگزاری رویداد، امنیت و وضعیت مالی در درخواست میزبانی رویدادهای بزرگ بین المللی نقش دارند.

از طرف دیگر، برگزاری رویدادهای ورزشی به طور مستقیم بر کیفیت زندگی مردم در جوامع میزبان اثر می گذارد، رویدادهای ورزشی موقتی هستند و می توانند انواع اثرات کوتاه مدت یا بلند مدت، مثبت یا منفی داشته باشند که در صورت پایدار بودن این نتایج، تبدیل به میراث می شوند (چالپ^۱، ۲۰۱۴). مزایای میزبانی رویدادهای مهم ورزشی به طور فزاینده به موضوعی بحث برانگیز در ادبیات مدیریت رویدادهای ورزشی تبدیل شده است و بیشتر ادبیات به اثرات واقعی، به ویژه اثرات اقتصادی تمرکز دارند (گراتون^۲ و همکاران، ۲۰۰۵). در حقیقت، با توجه به این دیدگاه، بازدید کننده ها سفرهای متعددی می کنند و مبالغ قابل توجهی در طول اقامت خود صرف می کنند. موضوع پیشنهاد میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی به بخشی از راهبردهای توسعه شهرها و کشورها تبدیل شده است (جلالی فراهانی، ۱۳۹۶). در این زمینه، شهرهای زیادی در جهان با درخواست میزبانی برای برگزاری رویدادهای بزرگ، از این عامل به عنوان ابزاری برای حرکت به سمت توسعه شهری و دیگر ابعاد (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی) بهره می گیرند. برای مثال، میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ مانند بازی های المپیک یا جام جهانی فوتبال علاوه بر جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی، اقتصاد شهر و کشور میزبان را از روش های مختلف مانند گردشگری، اشتغال زایی، فرصت های کسب و کار، توسعه و ترویج ورزش در بین مردم، هدایت تغییرات اجتماعی، احیای شهری و غیره شکوفا خواهد کرد (راندری^۳، ۲۰۱۱). نات^۴ و همکاران (۲۰۱۵) آثار مثبت میزبانی رویدادهای مهم ورزشی را شامل غرور ملی، افزایش وجهه کشور، توسعه ورزش، انسجام و وحدت و توسعه زیرساخت ها و آثار منفی آن را شامل افزایش ترافیک و شلوغی، افزایش جرایم و آلودگی های صوتی گزارش کردند. یافته های گابریل^۵ (۲۰۰۹) مهم ترین نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدهای موثر در میزبانان رویدادهای بزرگ بین المللی را مشارکت و علاقه مندی افراد جامعه، وجود امکانات اقامتی و ورزشی مناسب، وجود منابع انسانی آموزش دیده، داشتن امکانات تفریحی و اوقات فراغت مناسب، حمل و نقل مناسب، وجود قوانین حقوقی، مدنی و شهروندی مناسب، اعتبار مناسب و وضعیت مالیاتی موجود در کشورها گزارش کردند. از طرفی، درک اثرات اجتماعی ناشی از میزبانی رویداد های ورزشی در مقیاس وسیع، به عنوان یکی از عوامل مهم در کسب حمایت از رویداد اجتماعی در جامعه به شمار می آید. با این حال، مطالعات تاثیرات اجتماعی درک شده به دلیل فقدان ابزار دقیق و معتبر برای اندازه گیری تاثیرات مثبت و منفی محدود شده است (کیم^۶، ۲۰۱۵).

با توج به موضوعات مطرح شده، همگام با پیشرفت های ورزشی در جهان، ایران هم رویدادهای مختلفی را در سطح منطقه و جهان برگزار کرده است. در این بین، میزبانی و برگزاری بازی های آسیایی ۱۹۷۴ تهران در کنار عملکرد خوب تیم های ورزشی کشورمان (کسب مقام دوم آسیایی با ۸۱ مدال)، مهم ترین تجربه بوده است پس از پیروزی انقلاب اسلامی و تحولات سیاسی و اجتماعی در کشور تاکنون برگزاری رویداد ورزشی بزرگ در ایران با چالش های گوناگونی مواجه بوده است. از سوی دیگر، کسب رویدادهای ورزشی بین المللی بزرگ می تواند پیامدهای مثبت اجتماعی از لحاظ ورود گردشگران، از جنبه سیاسی باعث شناخت ایران و هم چنین تغییر دیدگاه های منفی در رابطه با ایران شود و از جنبه فرهنگی می تواند فرهنگ داوطلبی، رفتارهای حرفه ای ورزشکاران و ... را فراهم سازد. اما، یکی از خلاءهای مهم و تاثیرگذار در ورزش ایران عدم وجود مفیاسی برای سنجش پیامدهای اجتماعی میزبانی رویدادهای

1 . Chalip
2 . Gratton
3 . Randeree
4 . Knott
5 . Gabriel
6 Kim

ورزشی از دیدگاه شهروندان و مردم بوده است که با توجه به مطالب بیان شده پژوهش حاضر با هدف بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی انجام شد.

۲- روش تحقیق

روش تحقیق حاضر در حیطه تحقیق‌های کاربردی و ابزارسازی بود. جامعه آماری این تحقیق هواداران تیم‌های استقلال و پرسپولیس که در ۲ هفته ابتدایی بیگ رد سال ۹۸ در ورزشگاه آزادی حضور یافته بودند تشکیل داد. به منظور تعیین حجم نمونه لازم و مطلوب برای تعیین تاثیر متغیرهای مستقل و میانجی بر متغیر وابسته از نرم‌افزار جی پاور نسخه ۳/۱ استفاده شد (فال و همکاران، ۲۰۰۹). نتایج حاصل از تحلیل قدرت نشان داد که نمونه آماری این تحقیق با در نظر گرفتن ضریب تاثیر ۰/۰۶ طبق قرارداد ضریب تاثیر کوهن (۱۹۹۰) با اندازه کوچک و خطای آلفای ۰/۰۵ و توان ۰/۹۵ به منظور رسیدن به سطح توان دقیق ۰/۹۵، تعداد نمونه آماری لازم ۴۲۹ نفر است. نمونه آماری با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شد. در این تحقیق از پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی (کیم و همکاران، ۲۰۱۵) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی و تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد. در پژوهش حاضر ابتدا پرسشنامه با استفاده از تکنیک ترجمه باز ترجمه به زبان فارسی ترجمه شد که این فرآیند توسط نفر از مترجمان متخصص انجام گرفت و سپس متن ترجمه شده در اختیار مترجمان دیگر قرار گرفت و به زبان انگلیسی بازترجمه شده شد و پس از مقایسه و حصول اطمینان از صحت ترجمه به منظور بررسی روایی صوری و محتوایی پرسشنامه در اختیار ۱۰ نفر از اساتید و متخصصان مدیریت ورزشی قرار گرفت. پس از انجام پاره‌ای از اصلاحات و کسب تاییدیه از اساتید به منظور بررسی پایایی پرسشنامه از طریق ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. علاوه بر این، به منظور بررسی روایی سازه پرسشنامه از تحلیل عاملی تاییدی و هم‌چنین، پایایی ترکیبی و واریانس مستخرج از داده‌ها نیز محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار اسپاس‌اس و اسمارت پی‌ال‌اس نسخه دوم استفاده شد.

۳- یافته‌ها

برای تعیین آزمون‌های پارامتریک و غیر پارامتریک نرمال بودن داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به نتایج جدول (۱) مقادیر چولگی و کشیدگی در بازه ± 2 حاکی از نرمال بودن توزیع داده‌های متغیرهای تحقیق می‌باشد، لذا از آزمون‌های آماری پارامتریک برای بررسی فرضیه‌ها استفاده می‌شود.

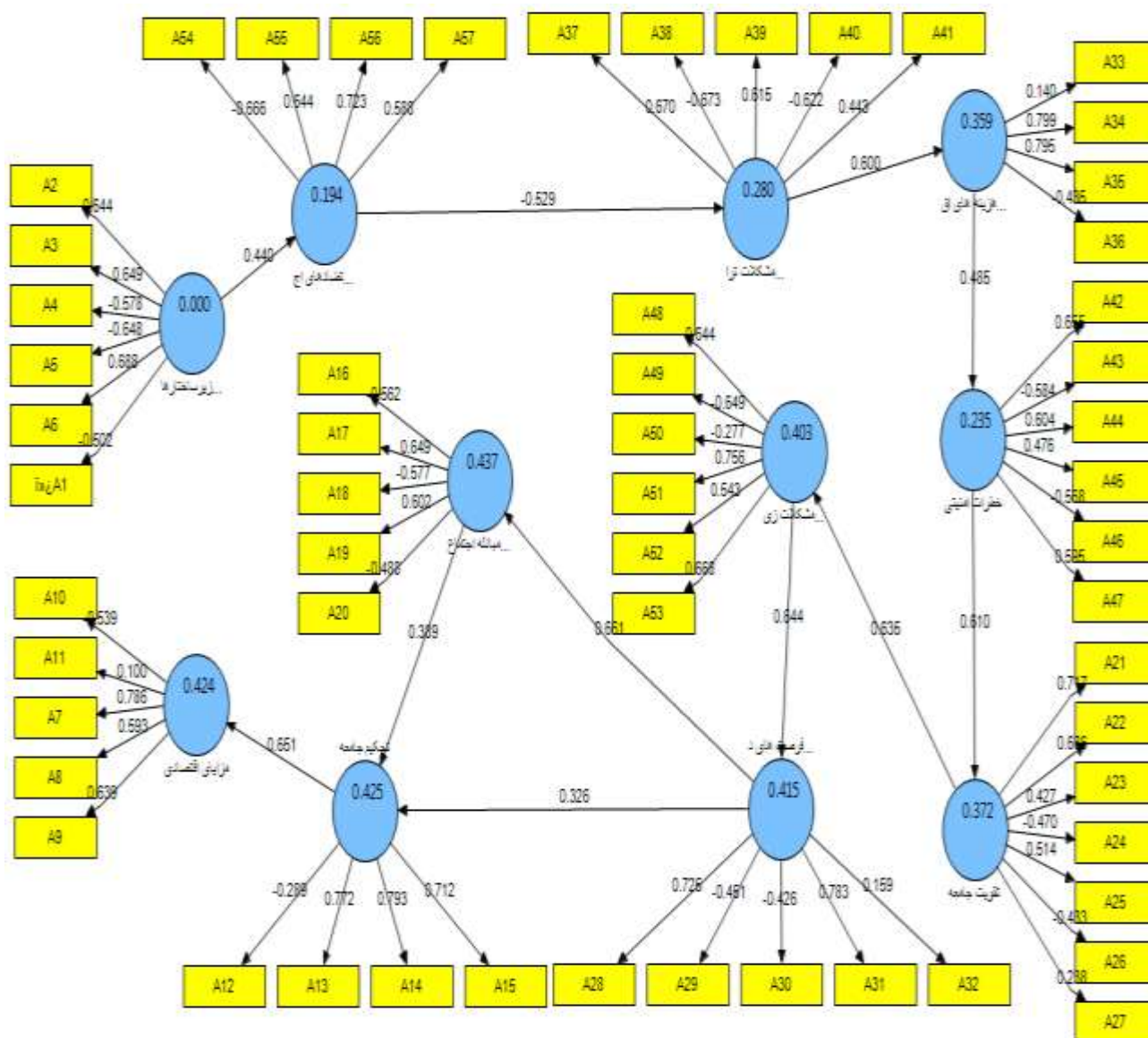
جدول ۱. وضعیت چولگی و کشیدگی متغیرها برای توزیع نرمال داده‌ها

شاخص	چولگی	کشیدگی	توزیع داده‌ها
زیر ساخت توسعه شهری	۰/۱۷۶	۰/۵۴۶	نرمال
مزایای اقتصادی	۰/۹۰۱	۰/۲۲۷	نرمال
تحکیم و تقویت جامعه	۰/۱۷۱	۰/۶۰۲	نرمال
مبادلات فرهنگی اجتماعی	۰/۳۷۹	۰/۸۲۲	نرمال
بهبود نگرش نسبت به جامعه	۰/۱۸۳	۰/۷۱۹	نرمال
دانش و فرصت‌های تفریحی	۰/۱۱۸	۰/۷۷۸	نرمال
هزینه‌های اقتصادی	۰/۴۲۵	۰/۷۲۵	نرمال
مشکلات ترافیکی	۰/۰۴۸	۰/۸۶۰	نرمال

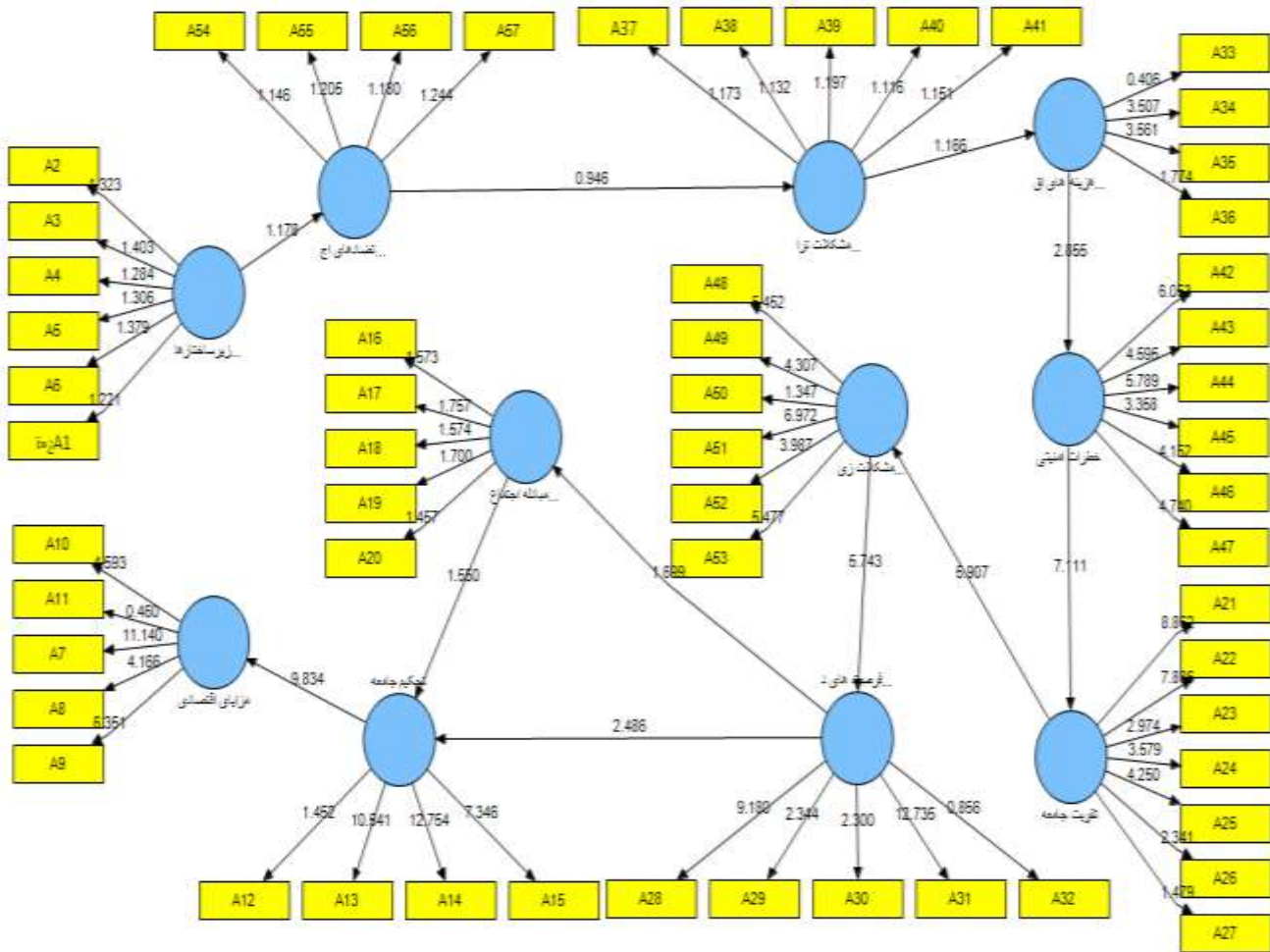
خطرات امنیتی	۰/۵۳۰	۰/۴۷۸	نرمال
نگرانی‌های زیست محیطی	۰/۷۵۶	۰/۵۶۳	نرمال
تضادهای اجتماعی	۰/۶۴۹	۰/۳۴۴	نرمال

آزمون برازش مدل ساختاری

به منظور بررسی فرضیه‌ها ابتدا مدل ساختاری تحقیق آزمون می‌شود و شاخص‌های برازش مدل به منظور شناسایی میزان کیفیت مدل ساختاری گزارش می‌شود.

شکل ۱. مدل در حالت تخمین ضرایب استاندارد

شکل ۲. مدل برآورد آماری

نتایج جدول (۲) شاخص‌های کلی کیفیت مدل را نشان می‌دهد. معیار میانگین واریانس استخراجی AVE: با توجه به این که مقادیر میانگین واریانس استخراجی AVE به دست آمده از ۰/۴ بالاتر می‌باشد بنابراین، این شاخص قابل قبول می‌باشد. معیار پایایی ترکیبی (ضریب دیلون - گلداشتاين): مقادیر به دست آمده برای پایایی ترکیبی به دست آمده از ۰/۷ بالاتر می‌باشند که حاکی از قابل قبول بودن آن‌ها می‌باشد. معیار آلفای کرونباخ: مقادیر به دست آمده برای آلفای کرونباخ به دست آمده از ۰/۷ بزرگتر بوده و حاکی مطلوب بودن آن‌ها هست. معیار مقادیر اشتراکی: مقادیر اشتراکی به دست آمده از ۰ بزرگتر می‌باشند و مقادیر مثبت این شاخص نشانگر کیفیت مناسب و قابل قبول مدل اندازه می‌باشند و در حد قابل قبول هستند. معیار ضریب تعیین: میانگین مقدار شاخص ضریب تعیین به دست آمده ۰/۳۵۴ می‌باشد که ملاک پذیرش ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به ترتیب ضعیف، متوسط و قوی می‌باشد. با توجه به ضرایب تعیین به دست آمده مشاهده می‌شود این معیار از برازش متوسطی برخوردار هست.

معیار کیو دو (Q^2): میانگین مقدار به دست آمده برای شاخص قدرت پیش بینی مدل ساختاری (پیش بینی متغیرهای برون زا) ۰/۱۱۷ می باشد که ملاک پذیرش ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ به ترتیب ضعیف، متوسط و قوی می باشد. با توجه به میانگین مقدار اعتبار افزونگی برابر با ۰/۱۱ است و چون یک عدد مثبت است، نشانگر کیفیت مطلوب مدل است.

جدول ۲. معیارهای کلی کیفیت مدل

متغیرها	میانگین واریانس استخراجی (AVE)	پایایی ترکیبی (CR)	ضریب تعیین (R^2)	آلفای کرونباخ	مقادیر اشتراکی (Communality)	افزونگی (Redundancy)
زیر ساخت توسعه شهری	۰/۴۰۹	۰/۷۵	-	۰/۷۲	۰/۴۰۹	
مزایای اقتصادی	۰/۴۶۹	۰/۷۰	۰/۴۲۴	۰/۷۰	۰/۴۶۹	۰/۱۲۵
تحکیم و تقویت جامعه	۰/۴۳۵	۰/۷۲	۰/۴۲۴	۰/۷۰	۰/۴۳۵	۰/۱۳۱
مبادلات فرهنگی اجتماعی	۰/۴۳۳	۰/۷۰	۰/۴۳۷	۰/۷۸	۰/۴۳۳	۰/۱۳۹
بهبود نگرش نسبت به جامعه	۰/۴۳۹	۰/۷۵	۰/۴۲۴	۰/۷۴	۰/۴۳۹	۰/۱۴۴
دانش و فرصت های تفریحی	۰/۴۷۰	۰/۷۵	۰/۴۱۴	۰/۷۹	۰/۴۷۰	۰/۰۷۸
هزینه های اقتصادی	۰/۴۵۴	۰/۷۴	۰/۳۵۹	۰/۷۲	۰/۴۵۴	۰/۰۹۸
مشکلات ترافیکی	۰/۴۳۱	۰/۷۲	۰/۲۸۰	۰/۷۶	۰/۴۳۱	۰/۱۲۳
خطرات امنیتی	۰/۴۷۲	۰/۷۵	۰/۲۳۵	۰/۷۵	۰/۴۷۲	۰/۰۸۲
نگرانی های زیست محیطی	۰/۴۸۶	۰/۷۱	۰/۴۰۲	۰/۷۰	۰/۴۸۶	۰/۰۰۱
تضادهای اجتماعی	۰/۴۷۰	۰/۷۲	۰/۱۹۳	۰/۷۴	۰/۴۷۰	۰/۱۴۶

هم چنین برای بررسی برازش مدل از شاخص GOF استفاده می شود. برای بدست آوردن برازش مدل در ابتدا باید میانگین مقدار اشتراکی متغیرها (۰/۳۶۱) و سپس مقدار ضریب تعیین (۰/۳۵۴) را در نظر گرفت و سپس این مقادیر را در فرمول زیر گذاشت.

$$GOF = \sqrt{\text{Communality} \times R\text{square}}$$

$$GOF = \sqrt{0.361 \times 0.354} =$$

$$GOF = \sqrt{0.127}$$

$$GOF = 0.357$$

در نتیجه مقدار شاخص GOF برابر است با ۰/۳۵۷ که این عدد با توجه به سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۴۱ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF، حاکی از برازش کلی متوسط می باشد.

سوال اول

آیا روایی سازه مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی مطلوب است؟

جدول ۳. نتایج تحلیل عاملی تاییدی مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی

ردیف	مولفه‌ها	سوالات	بار عاملی	نسبت بحرانی
۱	زیر ساخت توسعه شهری	زیبایی در منطقه افزایش داشته است.	۰/۵۰	۱/۲۱
۲		امکانات خرید افزایش یافته است.	۰/۶۸	۱/۳۲
۳		امکانات تفریحی افزایش یافته است.	۰/۶۴	۱/۴۰
۴		امکانات بهداشتی افزایش یافته است.	۰/۵۷	۱/۲۸
۵		تعداد تسهیلات اقامتی افزایش یافته است.	۰/۶۴	۱/۳۷
۶		زیر ساخت های جهانگردی به سرعت افزایش داشته است.	۰/۶۴	۱/۲۲
۷	مزایای اقتصادی	رونق اقتصادی برای مشاغل محلی افزایش یافته است	۰/۷۸	۱۱/۱۴
۸		فرصت های شغلی افزایش یافته است.	۰/۵۹	۴/۱۶
۹		سرمایه گذاری در جامعه توسعه و افزایش یافته است.	۰/۶۳	۶/۳۵
۱۰		وضعیت اقتصادی بهبود پیدا کرده است	۰/۵۳	۴/۵۹
۱۱		سرعت رشد در توسعه جامعه افزایش یافته است.	۰/۱۰	۰/۴۶
۱۲	جامعه تحکیم و تقویت	غرور ساکنان محلی افزایش یافته است.	۰/۲۸	۱/۴۵
۱۳		روح جامعه تقویت یافته است.	۰/۷۷	۱۰/۵۴
۱۴		وحدت اجتماعی در جامعه تقویت شده است.	۰/۷۹	۱۲/۷۵
۱۵		حس ارتباط در جامعه تقویت شده است.	۰/۷۱	۷/۳۴
۱۶	اجتماعی مبادلات فرهنگی	تعداد رویدادهای فرهنگی افزایش یافته است.	۰/۵۶	۱/۵۷
۱۷		درک میزبان از فرهنگ بازدید کنندگان مهمان از جوامع دیگر افزایش یافته است.	۰/۶۴	۱/۷۵
۱۸		ایجاد انگیزه برای حفظ فرهنگ محلی.	۰/۵۷	۱/۵۷
۱۹		ایجاد فرصت جهت دیدار با افراد جدید.	۰/۶۰	۱/۷۰
۲۰		علاقه به مسابقات بین المللی ورزشی افزایش یافته است.	۰/۴۸	۱/۴۵
۲۱	جامعه تقویت دید نسبت به	فرصت برای اطلاع رسانی به جامعه میزبان در جهان افزایش یافته است.	۰/۷۱	۸/۸۶
۲۲		فرصت برای اطلاع رسانی به جامعه میزبان در ایران افزایش یافته است.	۰/۶۳	۷/۸۳
۲۳		بیشتر دیده شدن در رسانه ها	۰/۴۲	۲/۹۷
۲۴		بهبود تصور از کشور ایران.	۰/۴۷	۳/۵۷
۲۵		افزایش شناخت بین المللی از جامعه میزبان	۰/۵۱	۴/۲۵
۲۶		افزایش شناخت جامعه میزبان در کشور	۰/۴۳	۲/۳۴

۱/۴۷	۰/۲۳	ایجاد تصویر معتبر در زمینه ورزش‌های رقابتی	۲۷
۹/۱۸	۰/۷۲	فرصت لذت بردن از رقابت‌های رانندگی افزایش یافته است.	۲۸
۲/۳۴	۰/۴۵	فرصت برای امور داوطلبانه زیاد شده است.	۲۹
۲/۳۰	۰/۴۲	فراهم کردن فرصت یادگیری برای یک ورزش جدید.	۳۰
۱۲/۷۳	۰/۷۸	فراهم کردن فرصت سرگرمی با کیفیت بالا	۳۱
۰/۸۵	۰/۱۵	ایجاد هیجان برای جامعه میزبان.	۳۲
۰/۴۰	۰/۱۴	ایجاد هزینه‌های اضافه برای بوجود آوردن زیرساخت‌های جدید در زمینه رویداد مورد نظر	۳۳
۳/۵۰	۰/۷۹	ایجاد هزینه‌های اضافی برای تشکیل رویدادهای بین‌المللی.	۳۴
۳/۵۶	۰/۷۹	افزایش قیمت املاک و مستغلات.	۳۵
۱/۷۷	۰/۴۳	افزایش قیمت محصولات	۳۶
۱/۱۷	۰/۶۷	ایجاد ترافیک بر اثر ازدحام	۳۷
۱/۱۳	۰/۶۷	کمبود فضا برای پارک اتومبیل‌ها	۳۸
۱/۱۹	۰/۶۱	افزایش مشکلات جهت استفاده از تسایل نقلیه عمومی	۳۹
۱/۱۱	۰/۶۲	افزایش ترافیک منجر به حوادث جاده‌ای	۴۰
۱/۱۵	۰/۴۴	افزایش تعطیلی / ایجاد اختلالات جاده‌ای	۴۱
۶/۰۵	۰/۶۵	افزایش جرم و جنایت	۴۲
۴/۵۹	۰/۵۸	افزایش خطرات تروریسم	۴۳
۵/۷۸	۰/۶۰	جلب توجه منافع تروریست‌ها برای وقایع آینده	۴۴
۳/۳۵	۰/۴۷	افزایش خطرات حملات سایبری	۴۵
۴/۱۵	۰/۵۶	افزایش مزاحمت بازدیدکنندگان	۴۶
۴/۷۴	۰/۵۸	افزایش اضطراب روانشناختی به دلیل نگرانی از خطرات امنیتی	۴۷
۵/۴۵	۰/۶۴	افزایش تولید زباله	۴۸
۴/۳۰	۰/۶۴	افزایش آلودگی هوا	۴۹
۱/۳۴	۰/۲۷	افزایش میزان سر و صدا	۵۰
۶/۹۷	۰/۷۵	توسعه شهری در دراز مدت تحت اثرات منفی قرار خواهد گرفت	۵۱
۳/۹۸	۰/۵۴	افزایش آلودگی به دلیل ساخت تاسیسات جدید	۵۲

۵۳	ایجاد خسارت محیطی به جامعه میزبان	۰/۶۶	۵/۴۷
۵۴	هدف اصلی ساکنان بومی که رویداد در آن برگزار شده بود نبودند	۰/۶۶	۱/۱۴
۵۵	رویداد موجب مختل کردن زندگی ساکنان می شود	۰/۶۴	۱/۲۰
۵۶	ایجاد درگیری بین بازدیدکنندگان و ساکنان محلی بوجود آمده بود	۰/۷۲	۱/۱۸
۵۷	ایجاد درگیرهای اجتماعی بین طرفداران تیم ها افزایش یافته است.	۰/۵۸	۱/۲۴

نتایج تحلیل عاملی مندرج در جدول (۳) نشان می‌دهد که تمامی شاخص‌های مربوط به مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی به جزء سوالات ۱۱، ۱۲، ۲۷، ۳۲، ۳۳، ۵۰ دارای بار عاملی بالاتر از ۰/۴ می‌باشند بنابراین از بار عاملی و مقادیر t مورد قبولی برخوردارند و شاخص‌های مناسبی محسوب می‌شوند. همچنین، براساس بارهای عاملی به دست آمده، بیشترین تاثیر را سوالات ۱۴، ۳۴ و ۳۵ با بار عاملی ۰/۷۹ دارند.

سوال دوم

آیا روایی همگرا مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی مطلوب است؟

جدول ۴. نتایج روایی همگرا مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی

متغیرها	میانگین واریانس استخراجی (AVE)	پایایی ترکیبی (CR)
زیر ساخت توسعه شهری	۰/۴۰۹	۰/۷۵
مزایای اقتصادی	۰/۴۶۹	۰/۷۰
تحکیم و تقویت جامعه	۰/۴۳۵	۰/۷۲
مبادلات فرهنگی اجتماعی	۰/۴۳۳	۰/۷۰
بهبود نگرش نسبت به جامعه	۰/۴۳۹	۰/۷۵
دانش و فرصت های تفریحی	۰/۴۷۰	۰/۷۵
هزینه های اقتصادی	۰/۴۵۴	۰/۷۴
مشکلات ترافیکی	۰/۴۳۱	۰/۷۲
خطرات امنیتی	۰/۴۷۲	۰/۷۵
نگرانی های زیست محیطی	۰/۴۸۶	۰/۷۱
تضادهای اجتماعی	۰/۴۷۰	۰/۷۲

نتایج جدول (۴) روایی همگرا مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی را نشان می‌دهد. فورنل و لارکر (۱۹۸۱) ملاک واریانس مستخرج از سازه ها (AVE) را ۰/۵۰ و مگنر و همکاران (۱۹۹۶) ملاک را بالای ۰/۴۰ در نظر می‌گیرند. براین اساس طبق جدول (۴) می‌توان مشاهده کرد که تمام مولفه‌های پرسشنامه دارای واریانس بالای ۰/۴۰ و از وضعیت مطلوبی برخوردار هستند. همچنین پایایی ترکیبی (ضریب دیلون - گلداشتاین) نیز از ملاک ۰/۷۰ بالاتر می‌باشند که نشان دهنده قابل قبول بودن آن‌ها می‌باشد. بنابراین، می‌توان گفت که روایی همگرای پرسشنامه مورد تایید می‌باشد.

سوال سوم

آیا روایی و اگر مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی مطلوب است؟

جدول ۵: نتایج روایی و اگر مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی

متغیرها	دانش و فرصت های تفریحی	هزینه های اقتصادی	مزایای اقتصادی	مبادلات فرهنگی اجتماعی	خطرات امنیتی	تحکیم و تقویت جامعه	بهبود نگرش نسبت به جامعه	تضادهای اجتماعی	مشکلات ترافیکی	زیر ساخت توسعه شهری محیطی	نگرانی های زیست
دانش و فرصت های تفریحی	(۰/۶۳)										
هزینه های اقتصادی	۰/۵۰	(۰/۶۸)									
مزایای اقتصادی	۰/۵۲	۰/۴۴	(۰/۶۷)								
مبادلات فرهنگی اجتماعی	۰/۶۶	۰/۴۹	۰/۵۹	(۰/۶۵)							
خطرات امنیتی	۰/۴۷	۰/۴۸	۰/۴۷	۰/۵۲	(۰/۶۸)						
تحکیم و تقویت جامعه	۰/۵۳	۰/۴۶	۰/۵۵	۰/۵۸	۰/۶۱	(۰/۶۵)					
بهبود نگرش نسبت به جامعه	۰/۵۸	۰/۴۴	۰/۶۵	۰/۶۰	۰/۵۵	۰/۶۴	(۰/۶۶)				
تضادهای اجتماعی	۰/۳۸	۰/۴۶	۰/۳۵	۰/۳۳	۰/۴۵	۰/۴۴	۰/۳۴	(۰/۶۸)			
مشکلات ترافیکی	۰/۵۹	۰/۵۹	۰/۵۱	۰/۵۳	۰/۶۰	۰/۶۱	۰/۵۲	۰/۵۲	(۰/۶۵)		
زیر ساخت توسعه شهری محیطی	۰/۵۳	۰/۴۱	۰/۴۳	۰/۴۸	۰/۵۹	۰/۵۵	۰/۴۵	۰/۴۴	۰/۶۰	(۰/۶۳)	
نگرانی های زیست	۰/۵۴	۰/۵۳	۰/۴۷	۰/۴۳	۰/۵۸	۰/۶۳	۰/۴۷	۰/۵۴	۰/۶۳	۰/۵۵	(۰/۶۹)

نتایج جدول (۵) روایی و اگر مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی را نشان می دهد. اعداد در قطر جدول (۵) جذر واریانس هر سازه می باشد. اگر جذر واریانس مستخرج از هر سازه از مقدار رابطه هر سازه با سازه دیگر بیشتر باشد، روایی و اگر ای مدل مورد تایید است. با توجه به جذر واریانس های به دست آمده برای هر سازه مشاهده می شود که از تمامی روابط موجود بزرگتر می باشند و بنابراین می توان گفت که روایی و اگر ای مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی مورد تایید می باشد.

۴- نتیجه گیری

هدف کلی پژوهش حاضر هنجاریابی پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی بود. یافته های پژوهش حاضر نشان داد که تمامی شاخص های مربوط به مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی به جزء سوالات ۱۱، ۱۲، ۲۷، ۳۲، ۳۳، ۵۰ دارای بار عاملی بالاتر از ۰/۴ می باشند بنابراین از بار عاملی و مقادیر t مورد قبولی برخوردارند و شاخص های مناسبی محسوب می شوند. بنابراین، روایی سازه پرسشنامه مورد تایید می باشد. این بدان مفهوم است که گویه های طراحی شده برای ایت پرسشنامه با مولفه های پرسشنامه رابطه معناداری دارند و بنابراین برای سنجش مولفه ها گویه های مناسب تری محسوب می شوند. به عبارتی دیگر، مولفه های انتخاب شده برای تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی با واقعیت های موجود میزبانی رویدادهای ورزشی و پیامدهای مثبت و منفی آن همخوانی دارد و به همین دلیل اکثر گویه ها بار عاملی بالای ۰/۴ را نشان دادند. از طرفی، تحلیل عاملی تاییدی پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی مقیاس ۱۱ عاملی این پرسشنامه را تایید کرد، در حالی که بر خلاف یافته های پژوهش حاضر، متیو والکر و همکاران (۲۰۱۵) در تحقیقی با عنوان ارزیابی تاثیرات اجتماعی میزبانی رویدادهای گردشگری ورزشی به توسعه و آزمایش یک مقیاس چند بعدی برای ارزیابی تاثیر اجتماعی یک رویداد بزرگ گردشگری ورزشی پرداختند و به یک مدل شش عاملی با ۲۳ مورد

برای ارزیابی اثرات اجتماعی مشاهده شده دست یافتند: (۱) مزایای اقتصادی (۲) غرور اجتماعی (۳) توسعه اجتماعی (۴) هزینه های اقتصادی (۵) مشکلات ترافیکی (۶) امنیت. بنابراین، یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج تحقیق متیو والکر و همکاران (۲۰۱۵) ناهمسو است از دلایل احتمالی این ناهمسویی می‌توان به تفاوت فرهنگی و همچنین تفاوت تجربیات افراد شرکت کننده در رویدادهای ورزشی اشاره کرد.

نتایج دیگر این تحقیق نشان داد که تمام مولفه‌های پرسشنامه دارای واریانس بالای ۰/۴۰ و از وضعیت مطلوبی برخوردار هستند. همچنین پایایی ترکیبی (ضریب دیلون - گلداشتاین) نیز از ملاک ۰/۷۰ بالاتر می‌باشند که نشان دهنده قابل قبول بودن آن‌ها می‌باشد. بنابراین، می‌توان گفت که روایی همگرای پرسشنامه مورد تایید می‌باشد. این یافته بدان مفهوم است که هرگاه یک سازه (متغیر پنهان) براساس چند گویه (متغیر مشاهده پذیر) اندازه‌گیری شود همبستگی بین گویه های آن بوسیله روایی همگرا قابل بررسی است. اگر همبستگی بین بارهای عاملی گویه ها بالا باشد، پرسشنامه دارای روایی همگرا می‌باشد. این همبستگی برای اطمینان از این که آزمون آنچه را که باید سنجیده شود می‌سنجد، ضروری است. براین اساس، می‌توان چنین استدلال کرد که مولفه‌های انتخاب شده برای پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی می‌تواند به آنچه که از سنجش این موضوع در حین میزبانی رویدادهای ورزشی از دیدگاه هواداران و افراد شرکت کننده و حتی ساکنین آن شهر مورد نیاز است را به درستی بسنجد. در راستای یافته‌های پژوهش حاضر، متیو والکر و همکاران (۲۰۱۵) در تحقیقی با عنوان ارزیابی تاثیرات اجتماعی میزبانی رویدادهای گردشگری ورزشی به توسعه و آزمایش یک مقیاس چند بعدی برای ارزیابی تاثیر اجتماعی یک رویداد بزرگ گردشگری ورزشی پرداختند و روایی همگرای پرسشنامه را از طریق شاخص واریانس مستخرج از داده‌ها و پایایی ترکیبی بررسی کردند و تمام واریانس‌های مقیاس ۶ بعدی این پرسشنامه را بالای ۰/۴ و پایایی ترکیبی آن را بالای ۰/۷۰ گزارش کردند. بنابراین، یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج متیو والکر و همکاران (۲۰۱۵) همسو می‌باشد.

نتایج دیگر مبین آن بود که جذر واریانس‌های به دست آمده برای هر سازه مشاهده می‌شود که از تمامی روابط موجود بزرگتر می‌باشند و بنابراین می‌توان گفت که روایی واگرای مقیاس تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی مورد تایید می‌باشد. روایی واگرا نشان می‌دهد چقدر سوالات یک عامل با سوالات سایر عوامل تفاوت دارند. روایی واگرا بر همبستگی پایین سنج‌های یک متغیر پنهان با یک متغیر غیر مرتبط با آن (از نظر پژوهشگر) اشاره دارد. بر این اساس روایی واگرای قابل قبول یک مدل اندازه‌گیری حاکی از آن است که یک سازه در مدل تعامل بیشتری با شاخص‌های خود دارد تا با سازه‌های دیگر. براین اساس و با تایید روایی واگرا پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی می‌توان چنین ادعان داشت که ابعاد و سازه‌های این پرسشنامه در مدل آزمون شده و یا به عبارتی دیگر در مقیاس ۵۴ سوالی، هر مولفه با گویه‌های خود تعامل بیشتری را نسبت به سایر مولفه‌ها و گویه‌ها دارد که این امر حاکی از مطلوب بودن روایی واگرا پرسشنامه می‌باشد. در این راستا، متیو والکر و همکاران (۲۰۱۵) در تحقیقی با عنوان ارزیابی تاثیرات اجتماعی میزبانی رویدادهای گردشگری ورزشی به توسعه و آزمایش یک مقیاس چند بعدی برای ارزیابی تاثیر اجتماعی یک رویداد بزرگ گردشگری ورزشی پرداختند و روایی واگرا پرسشنامه را از طریق بررسی همبستگی بین سازه‌های مقیاس ۶ عاملی بررسی کردند و نشان دادند که تمامی روابط معنادار و از مجذور واریانس مستخرج از داده‌ها پایین تر می‌باشند، که این امر حاکی از تایید روایی واگرا پرسشنامه است و با یافته‌های پژوهش حاضر همسو می‌باشد.

با توجه به تایید روایی سازه پرسشنامه تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی پیشنهاد می‌شود مسئولان ورزش کشور و فدراسیون‌های ورزشی از این پرسشنامه به منظور سنجش تاثیرات اجتماعی درک شده رویدادهای ورزشی برای انتخاب شهرهای میزبان رویدادهای ورزشی استفاده کنند. همچنین، پیشنهاد می‌شود مسئولان ورزش کشور و فدراسیون‌های ورزشی این پرسشنامه را به عنوان ابزاری کاربردی جهت بهبود مزایای حاصل از میزبانی به تمام زیرمجموعه‌ها ابلاغ کنند. علاوه بر این، به منظور افزایش مزایای حاصل از میزبانی رویدادهای ورزشی با افراد زیرمجموعه جهت شناسایی سایر تاثیرات اجتماعی چک لیست‌هایی تهیه کنند.

منابع

- ۱- جلالی فراهانی، مجید؛ علی دوست قهفرخی، ابراهیم. (۱۳۹۶). مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی، انتشارات سمت، چاپ ششم.
- ۲- یوسفی، بهرام؛ عبدی، حسین؛ کوشا، محمد. (۱۳۹۵). بررسی زیرساخت های شهر تهران برای میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی مردان. مدیریت ورزشی، شماره ۱، صص: ۱۳۷-۱۵۰.
- 3- Barrios, D., Russell, S., & Andrews, M. (2016). *Bringing home the gold? A review of the economic impact of hosting mega-events* (No. 320). Center for International Development at Harvard University.
- 4- Chalip, L. and Heere, B., (2014). Leveraging sport events: fundamentals and application to bids. In: I. Henry and L.-M. Ko, eds. *Routledge handbook of sport policy*. New York: Routledge, 183–194.
- 5- Diaey ,T.,Jerome,J.,Tjusevs,P.,Zamboni G.(2011), "Bidding : how can you win even if you lose ?: identifying the legacies of lost bids to host a sports mega event ".FIFA master book.www.fifa.com/about fifa/ football development.p.p.57-69.
- 6- Dolles,H.& Soderman,S.(2008):Mega-sporting Events in Asia-Impacts on society,Business and Management:An Introduction :Asian Business and Management , Volume 7, palgrave Macmillan.p.p.119-135.
- 7- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Structural equation models with unobservable variables and measurement error: Algebra and statistics.
- 8- Gabriel, S. (2009). The Social Impacts of Mega-Events: Towards a Framework, *Esporte e Sociedade*, 4(10): 1-26.
- 9- Gratton, C., Shibli, S. and Coleman, R. (2005), "Sport and economic regeneration in cities", *Urban Studies*, Vol. 42 Nos 5/6, pp. 985-999.
- 10- Kim, W., Jun, H.M., Walker, M., Drane, D. (2015). Evaluating the perceived social impacts of hosting large-scale sport tourism events: Scale development and validation. *Tourism Management* 48 (2015) 21-32.
- 11- Knott, B. (2015), "The strategic contribution of sport mega-events to nation branding: the case of South Africa and the 2010 FIFA World Cup", unpublished PhD thesis, Bournemouth University, Bournemouth.
- 12- Magner, N., Welker, R. B., & Campbell, T. L. (1996). Testing a model of cognitive budgetary participation processes in a latent variable structural equations framework. *Accounting and Business Research*, 27(1), 41-50.
- 13- Ottevanger, H. J. (2007). *Sport Tourism: Factors of influence on sport event visit motivation*. Unpublished doctoral dissertation, Bournemouth University, United Kingdom, 14.
- 14- Randeree, K. (2011) Islam and the Olympics: Seeking a host city in the Muslim world. *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*. 4(3): 211–226.
- 15- Saboya, V. A. (2013). *Mega Sporting Events and Legacy: the Case of the 2014 World Cup*.
- 16- Vito, G., Sorrentini, A., Palma, D., Raiola, V., Tabouras, M. (2016). Success Factors on Which to Invest in Mega Sport Events: Lessons from the Past and Insights into the Future. *International Journal of Economics, Finance and Management Sciences*, 4(4): 190-198.

- 17- Westerbeek, H. M., Turner, P., & Ingerson, L. (2002). Key success factors in bidding for hallmark sporting events. *International Marketing Review*, 19 (3), 303-322.

Investigating the Psychometric Properties of the Perceived Social Impact Questionnaire of Sporting Events

Reza Farahbakhsh^{1*}, Reza Nikbakhsh²

1. Master of Sport Management, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran

2. Associate Professor, Department of Physical Education and Sports Science, Faculty of Physical Education and Sports Science, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran

---

Abstract

The overall purpose of the present study was to investigate the psychometric properties of the Perceived Social Impact Questionnaire of sporting events. The present research method was in the field of applied research and instrumentation. The statistical population of this study consisted of supporters of Independence and Persepolis teams who attended Azadi Stadium during the first two weeks of the Big Red 98. To determine the desired sample size and to determine the effect of independent and mediator variables on the dependent variable, version 3.1 software was used (Fall et al., 2009). The results of the power analysis showed that the statistical sample of this research considering the impact factor of 0.06 according to Cohen's (1990) contract with small size and alpha error of 0.05 and power of 0.95 to reach the accuracy level of 95 / 0, the sample number required is 429. The statistical sample was selected by simple random sampling. The research used the Perceived Social Impact Questionnaire of Sporting Events (Kim et al., 2015). The results showed that the model fit indices are desirable and the Perceived Social Impact Questionnaire of sporting events is a desirable instrument.

Keywords: Psychometric Properties, Perceived Social Impact Questionnaire, Sporting Events

---